

A D L E C T O R E M .

non haberet opus. Urgente itaque necessitate homines tale commutationis instrumentum constituerunt, quod non tantum rerum omnium vicem subiret, ut, qui hoc haberet, quidvis ab altero accipere posset, sed & quod rei mensuratae sufficeretur, & ipsum pretii alicujus esset. Hoc autem nihil est aliud, nisi ex auro & argento certi ponderis, valoris & notæ, quæ monente Aristot. i. Pol. c. 9. est imposita, ut homines labore dependendi defungerentur (*nota enim sive character est ponderis index*) constans nummus. Maximè autem ob commercia cum exteris & longius dissitis usum nummi introductum idem Aristot. loco nominato notat. *Nam res singula, inquit, ad naturam necessariæ non facile buc illuc comportari possunt.* Quare ad permutationes tale quid inter se pacti sunt dare & accipere, quod ipsum ex rerum pretiosarum numero usum ad vitam habeat facilem & commodum. Materia itaque, ex qua nummus constat, in pretio sit necesse est, cum nemo alias illo res commutare velit. In quo verò naturale auri & argenti pretium consistat, haud facile est definire. Plinius quidem lib. 33. nat. hist. c. 3. præcipuam auro gratiam inde esse arbitratur, *quia nihil ei igne deperit, tutò etiam in incendiis rogiisque durante materia, quin imò quo sapius arsit, proficit ad bonitatem.* Deinde, quād minimum usu deteritur, cum argento, ære, plumbo lineæ producantur, manusque sordestant decidua materia. Tertio, non aliud laxius dilatatur aut numerosius dividitur, utpote cuius uncia in septingenas & quinqvagenas pluresque bracteas quaternum utrobiique digitorum spargantur. Quartò, non rubigo ulla, non erugo, non aliud ex ipso quod consumat bonitatem, minuatque pondus. Quinta illi causa est, *contra salis & aceti succos, domitores rerum, constantia.* Sextò, *netur & texitur lane modo, & sine lana.* Quæ utrum tantam auro gratiam, quanta apud homines valet, conciliare possint, aliis dijudicandum relinquo. Argento sane nihil horum tribui potest, quod tamen non minor gratia hominibus commendat. Communem itaque opinionem & consuetudinem hisce metallis maximam eorum præstantiæ partem dedisse, haud videtur negandum. Sed de usu auri & argenti hæc sufficient.

C

Ut